

Ecologisch Onderzoek

Provincialeweg Oost 49 te Haastrecht

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Provincialeweg Oost 49 te Haastrecht
Status rapport	Definitief
Projectnummer	21A072
Datum uitgave	december 2021
Samengesteld door	Heidi van der Welle, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Atelier voor Bouwkunde Van der Smit t.a.v. de heer A. van der Smit Benedenkerkseweg 131 2821 LC Stolwijk
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W. Kaandorp (IntROview B.V.)

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	2
2	LOCATIEBESCHRIJVING	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Plannen	5
3	TOETSINGSKADER.....	8
3.1	Europese richtlijnen	8
3.2	Landelijk natuurbeleid- en wetgeving.....	8
3.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>8</i>
3.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland.....</i>	<i>11</i>
3.2.3	<i>Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013).....</i>	<i>12</i>
4	RESULTATEN ONDERZOEK	15
4.1	Methode.....	15
4.2	Flora	15
4.3	Fauna	16
4.3.1	<i>Vogels.....</i>	<i>16</i>
4.3.2	<i>Vissen</i>	<i>17</i>
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	<i>18</i>
4.3.4	<i>Reptielen.....</i>	<i>19</i>
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>19</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	<i>20</i>
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	<i>22</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
5.1	Conclusies en aanbevelingen	23
5.2	Algemene Zorgplicht	24
6	BRONNEN.....	25

1 Inleiding

Voor het plangebied Provincialeweg Oost 49 in Haastrecht dient een nieuw bestemmingsplan gemaakt te worden voor een compensatiewoning en schuren. Binnen het plangebied wordt de bestaande bebouwing, bestaande uit oude stallen, afgebroken. De bestaande woning blijft gehandhaafd in de nieuwe situatie.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming -Wnb).
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (eveneens toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Omgevingsbeleid, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden, dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en veldonderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In september 2021 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden. Tevens worden enige aanbevelingen gedaan t.b.v. de biodiversiteit.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebieden 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' en 'Uiterwaarden Lek' hebben habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied en de omvang van de ontwikkeling hoeft niet getoetst te worden of er sprake is van stikstof depositie op de natuurgebieden.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening	Nee

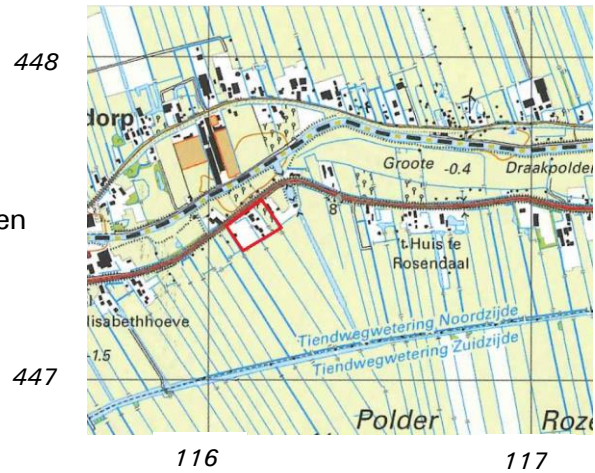
Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Wezel, Konijn en Rosse woelmuis geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

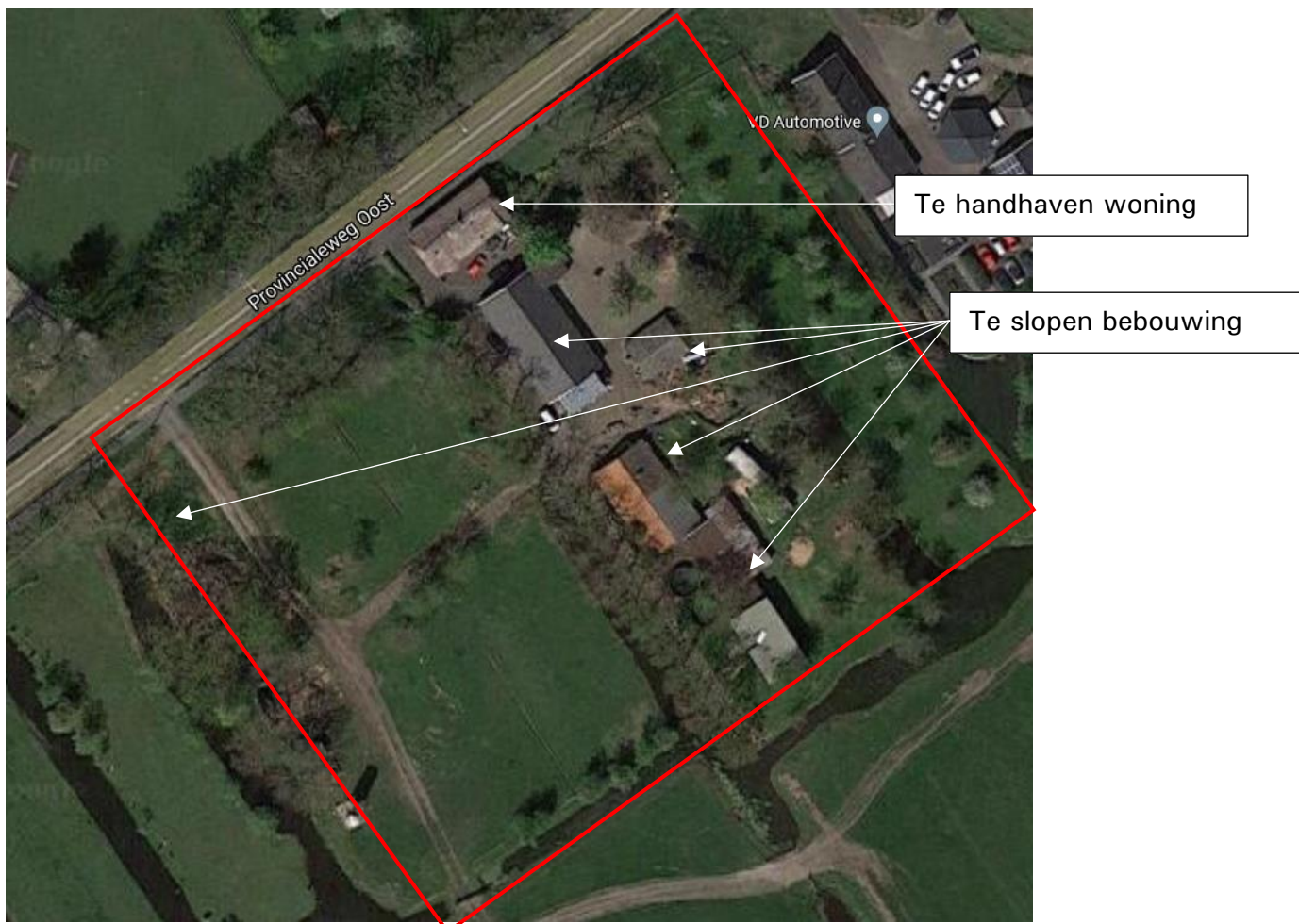
Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 116, 447. Het plangebied betreft een voormalige veehouderij die reeds vele jaren uit bedrijf is. Ten noorden van het plangebied loopt de Provincialeweg Oost (N228), en ten zuiden van het plangebied bevindt zich polder Rozendaal. In het plangebied zijn meerdere oude stallen en schuren aanwezig. In delen van het plangebied grazen schapen. In het weiland ten zuiden van het plangebied grazen koeien.

Figuur 1 Plangebied

2.2 Plannen

De in het plangebied aanwezige oude stallen en schuren zullen afgebroken worden (zie figuur 2).

Figuur 2 Luchtfoto plangebied (bron: maps.google.nl)

Figuur 4 Te slopen schuur

Figuur 3 Te slopen schuur

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura 2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. De richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura 2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Stikstofdepositie

Sinds 2015 werkte de overheid met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan minder stikstof in de natuur. In mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat dit programma niet meer gebruikt mag worden. In Provincie Zuid-Holland is afhankelijk van de omvang van het initiatief een stikstofdepositieberekening nodig. Aan de hand van het 'Stroomschema beoordeling WABO-aanvragen bouw voor nieuwe initiatieven met stikstofdepositie' kan bepaald worden of de berekening voor het betreffende initiatief noodzakelijk is.

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Hierin worden resultaatverplichtingen voor stikstofreductie genoemd voor 2025, 2030 en 2035. Tevens is er een bouwvrijstelling. Deze geldt voor bouw,- aanleg en sloopactiviteiten. De vrijstelling is niet geldig voor de gebruiksfase van de nieuwbouw en/of nieuw aanleg.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (Wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (Wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a.; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 5). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 5: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

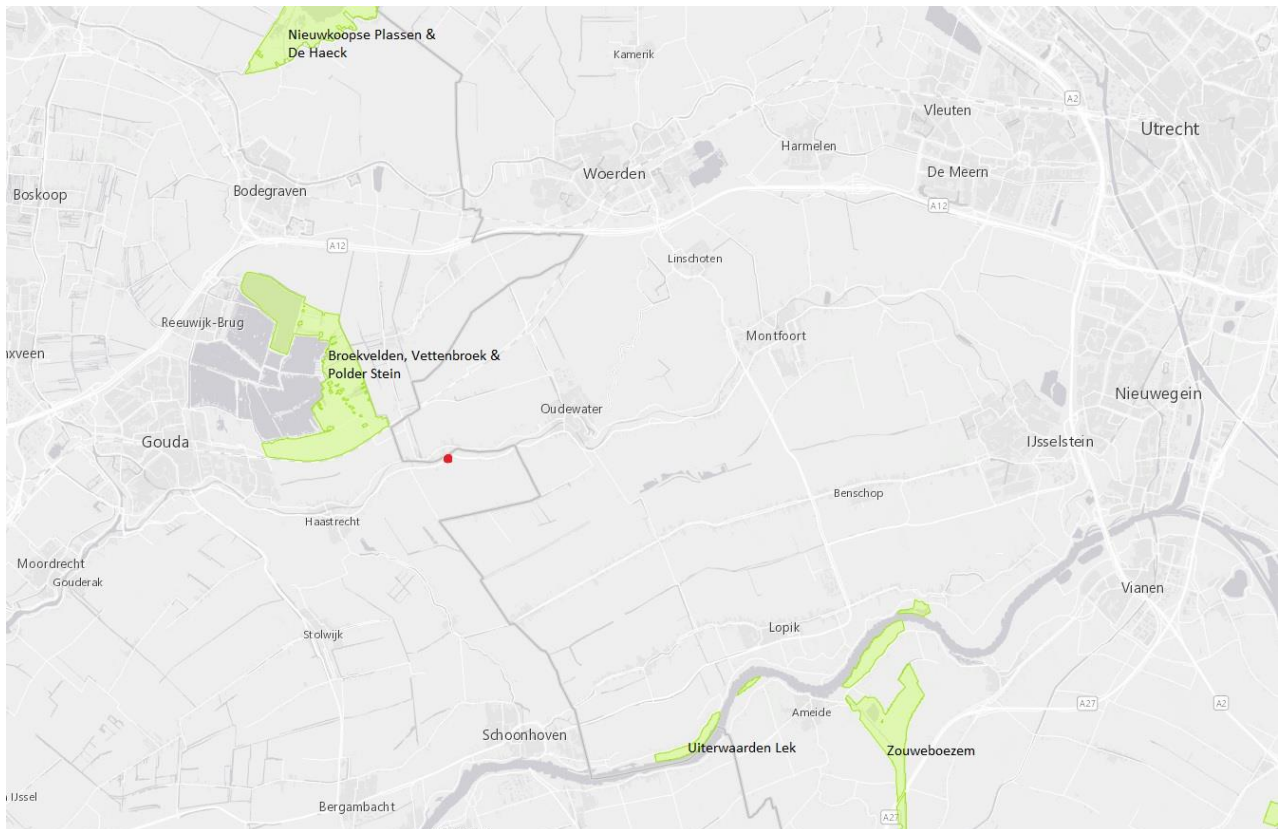
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' en bevindt zich op 1,8 km afstand van het plangebied. In een straal van 10 km rondom het plangebied bevindt zich eveneens Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' op 9,7 km afstand.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren, Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

De doelsoort voor het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' is: de Kamsalamander.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura 2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient en Krakeend foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura 2000-gebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied. Het plangebied is sterk verhard en heeft geen wetlandkarakter.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura 2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Figuur 6: Ligging Natura 2000-gebieden t.o.v. plangebied (bron: www.natura2000.nl)

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Stikstofdepositie

Het initiatief betreft de bouw van 1 woning. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 1,8 km. De grenswaarden conform de tabel uit het stroomschema is 5 woningen bij 1100 meter. Het aantal woningen is lager dan de grenswaarde. Er is geen een stikstofdepositieberekening nodig van de gebruikersfase.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Krimpenerwaard. Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

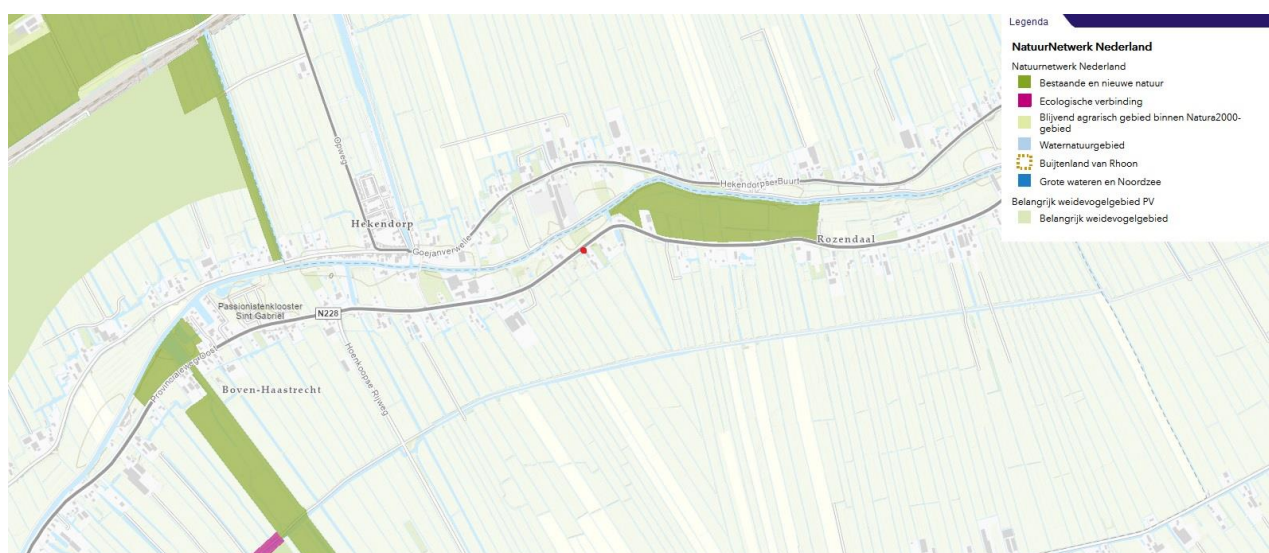
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;

- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;
 - grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.
- De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 7). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van de stallen en schuren en de bouw van de nieuwe woning zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 7: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: www.pzh.maps.arcgis.com)

3.2.3 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 1 april 2019 is het Omgevingsbeleid in werking getreden. In het Omgevingsbeleid heeft de Provincie Zuid-Holland verschillende beleidsplannen voor de fysieke leefomgeving samengebracht. De voorheen fungerende Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is ook opgenomen in het Omgevingsbeleid. Met dit nieuwe beleid heeft de provincie voorgesorteerd op de Omgevingswet die op 1 januari 2022 in werking treedt. Het Omgevingsbeleid bestaat uit de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening.

In het nieuwe Omgevingsbeleid zet de provincie in op een betere relatie tussen stad en land. En ook is het doel een betere samenhang tussen de verschillende functies binnen de groene ruimte, zoals landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie te realiseren. Er moet een

samenhangend stelsel komen van de verschillende groene ruimtes en de stad, de zogenoemde groenblauwe structuur. Bescherming van natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland zijn hiervan belangrijke onderdelen.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld. Deze beleidsregel is opgenomen in de Omgevingsverordening.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS);
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Omgevingsvisie en Omgevingsverordening en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

Bovenstaande elementen zijn in en rond het plangebied niet aanwezig (zie figuur 7). Alle karakteristieke landschapselementen zoals een Knotwilgenrij, een rij Essen bomen en Knotessen blijven in tact. Het plangebied is sterk verhard en daardoor niet geschikt voor weidevogels. Er zal geen schade ontstaan door de geplande werkzaamheden.

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op 6 september 2021 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Er is als volgt te werk gegaan:

- Met behulp van een ladder is de dakconstructie van de gebouwen aan de binnen- en buitenzijde geïnspecteerd op eventueel aanwezige ruimtes.
- Met behulp van een schroevendraaier en koevoet zijn de aanwezige spleten/ruimten gecontroleerd op mogelijk gebruik als invliegopening door vleermuizen.
- Er is gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen (bijv. uitwerpselen).

4.2 Flora

Het plangebied is sterk verhard. Er zijn een aantal delen met algemene grassoorten waar onder meer ook Ooievaarsbek groeit. Wel bevinden zich over het gehele plangebied verschillende Knotwilgen, Essen, Vlieren en fruitbomen. Deze bomen blijven over het algemeen gehandhaafd in de nieuwe situatie. Langs de sloot is een rij Elzen die zijn geknot en reeds beginnen uit te lopen.

Figuur 9 Geknotte Essen

Figuur 8 Opkomende Vlier tegen oude kippenschuur

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Ekster, Houtduif en een Fuut in de sloot. Ook vloog er een Grote bonte specht over. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. In de oude stallen zijn op meerdere plekken (oude) nesten aangetroffen van Boerenwaluw en van een Houtduif. Nesten van de Boerenwaluw vallen in categorie 5 en zijn in principe alleen beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als

Figuur 10 Nest Boerenwaluw

zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Langs de Provincialeweg Oost tussen Haastrecht en Oudewater staan veel boerderijen die nog in bedrijf zijn. Boerenwaluwen nestelen graag bij veebedrijven, vanwege het rijke voedselaanbod. Er zijn dus in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig. Ook langs de Vlist tussen Haastrecht en Schoonhoven en langs de Steinse dijk tussen Haastrecht en Hekendorp zijn voldoende alternatieve broedgelegenheden voor de Boerenwaluw bij boerenbedrijven.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen, ook niet in de directe omgeving van het plangebied. Het agrarisch bedrijf is reeds jaren buiten bedrijf, waardoor ook het habitat niet geschikt is voor huismussen. Voor de Gierzwaluw is het plangebied eveneens niet geschikt, deze komt met name voor in oude stads- en dorpskernen en minder in het buitengebied. Ook zijn de daken niet geschikt voor nesten van de Gierzwaluw.

De daken van twee oude stallen zijn bedekt met dakpannen. Deze zijn direct op houten balken aangebracht en van binnenuit zichtbaar. De dakpannen bij één schuur zijn strak aangebracht waarbij er geen invliegruimtes zijn. Bij een andere stal bevindt het dak zich in een slechte conditie en is op een aantal punten ingezakt. Tussen de houten dakspanten is riet aangebracht, wat ook hier op veel punten loshangt en geen beschutte plek biedt voor nesten van de Huismus of Gierzwaluw.

De aanwezige knotbomen in het plangebied zijn mogelijk geschikt biotoop voor uilensoorten, zoals de Steenuil. In sommige knotbomen bevinden zich holten, daar zijn op dit moment geen nesten aangetroffen. Ook zijn binnen het hele plangebied geen braakballen aangetroffen. Mogelijk zou dit een geschikte nestplaats kunnen worden. In het plangebied blijven alle waardevolle elementen voor Steenuilen, zoals knotbomen, bestaan. Blijven in de nieuwe situatie gehandhaafd. De Steenuil is in maart roepend waargenomen in de meidoornhaag langs de fruitboomgaard aan de overzijde van de Provincialeweg Oost 49. Dit is broed indicerend gedrag. De Steenuil broedt in de boomgaard met knotbomen en meidoornhaag. Hij wordt niet rustend en broedend in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zelf zijn geen geschikte nestplekken of nestkasten voor uilensoorten aangetroffen.

Conclusie

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 13 Dakconstructie binnenzijde zonder ruimtes

Figuur 12 Holte in Knotes, zonder sporen

Figuur 11 Pannendak in slechte conditie, zonder interne ruimtes

Figuur 14 Pannendak stal strak aangebracht

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de er geen beschermde vissoorten voorkomen in of in de omgeving van het plangebied.

Er worden binnen het plangebied geen beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. In de sloot werden veel gewone Groene Kikkers waargenomen, die bij benadering van de sloten het water insprongen. Er kan aangenomen worden dat Bastaardkikker (Wnb-andere soorten, 0-1 km) voorkomt binnen het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Figuur 15 Sloot met veel kroos

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Heikikker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Rugstreeppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). De Poelkikker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de ruimere omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predatoren. Het gewenste schrale, voedselarme habitat voor de Heikikker is binnen het plangebied *niet* aanwezig. De Heikikker komt in deze omgeving vooral voor op polderkades, achter in de polder. De aanwezigheid van de Heikikker kan worden *uitgesloten*.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook overgangen in het landschap als dijktafsluitingen en de grenzen tussen bovenland en droogmakerij vindt de Rugstreeppad aantrekkelijk als leefgebied. Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Het plangebied vormt niet het geschikte biotoop voor de Rugstreeppad. Er zijn geen ondiepe poelen of plassen aanwezig. Ook zijn er geen rommelhoekjes waar de Rugstreeppad zou kunnen overwinteren. De aanwezigheid van de Rugstreeppad binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied mogelijk wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

De Poelkikker heeft een voorkeur voor voedselarm, schoon water, bijv. zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden of vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden. De oevers moeten goed begroeid zijn, zodat de Poelkikker kan foerageren en schuilen. De in het plangebied aanwezige sloten zijn niet schoon en voedselarm, maar juist voedselrijk. Ook zijn oevers schaars begroeid. Het plangebied voldoet niet aan de eisen die de Poelkikker stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de wijdere omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. Er zijn binnen het plangebied geen rijk begroeide oevers aanwezig en ook geen broeihopen. De aanwezigheid van de Ringslang kan worden *uitgesloten*.

Figuur 16 Sloot, geen oeverbegroeiing. Wel veel kroos wat duidt op soortenarm, eutroof water

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn en Wezel (allen Wnb-andere soorten) (0-1 km). Konijn en Rosse woelmuis (beide Wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Boommarter (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'Thans niet bedreigd'), Otter (Wnb-hrl) en Waterspitsmuis (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Boommarter leeft met name in bosrijk gebied. Het plangebied is geen bosrijk gebied en voldoet hierdoor niet aan de eisen die de Boommarter aan zijn leefgebied stelt. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*. Ook zijn er geen sporen van de Steenmarter aangetroffen.

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water. Er is binnen het plangebied weinig oevervegetatie aanwezig, ook zijn de sloten niet schoon genoeg voor de Otter. Het is bekend dat deze soort voorkomt binnen het Natura 2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' op 1,8 km afstand van het plangebied. De aanwezigheid van de Otter binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. De sloten binnen het

plangebied zijn niet schoon en juist voedselrijk. Ook is er weinig watervegetatie en zijn er geen ruige oevers aanwezig. Ook ligt het plangebied direct aan de Provincialeweg N228; een zeer drukke weg met verkeer wat hard rijdt. Dit is voor de schuwe Waterspitsmuis geen goede leefomgeving. Het plangebied voldoet niet aan de eisen die de Waterspitsmuis stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis (0-1 km), Gewone grootoorvleermuis, Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis (1-5 km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. In het kader van het vleermuisprotocol is een bouwkundige inspectie uitgevoerd.

Alle stallen en ruimtes zijn inmiddels door gebrek aan onderhoud zo vervallen dat ze veel openingen in daken, muren en deuren hebben. Dit is een kenmerk van de schuren en oude stallen. Het tocht overal en er zijn geen beschermde interne ruimtes waar luwe plekken voorkomen. Zie hiervoor ook de foto's.

De te slopen gebouwen betreffen oude stallen en schuren. In geen van de gebouwen is een spouwmuur aanwezig. Een aantal schuren hebben een dakbedekking van Eternit golfplaten. Dit is niet geschikt voor vleermuizen als verblijfplaats. Het materiaal wordt snel heet in de zon en juist koud in de wind, en er zijn onder het dak geen beschutte, donkere plekken met een stabiel klimaat waar vleermuizen kunnen verblijven. Ook zijn sommige daken bedekt met metalen golfplaten.

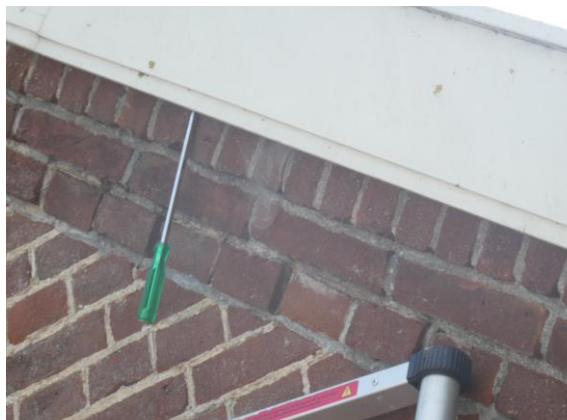
Er zijn een tweetal stallen met een dakbedekking van dakpannen. Bij één stal zijn de dakpannen dermate strak aangebracht dat er geen invliegopeningen zijn. Bij de andere stal is het dak in een slechte conditie, op veel plekken is het dak ingezakt en ook zijn overal grote openingen. De ruimtes leiden niet naar beschutte plekken met een stabiel microklimaat. Bij één stal met strakke dakpannen is een houten daktrim aanwezig, deze is gecontroleerd op aanwezigheid van invliegopeningen. De daktrim is echter strak tegen de muur aangebracht, er zijn *geen* invliegopeningen (zie figuur 17).

Conclusie

De aanwezigheid van rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan worden *uitgesloten*.

Figuur 18 Binnenzijde stal, veel lichtinval

Figuur 17 Geen ruimte daktrim

Figuur 22 Aan stal aangebouwde wagenshuur

Figuur 21 Klein tuinschuurtje

Figuur 20 Oude stal, veel grote open ruimtes

Figuur 19 Te slopen stal

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Groene glazenmaker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'bedreigd') en Platte schijfhoren (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. In de sloten binnen het plangebied is geen Krabbenscheer aangetroffen. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*.

De Platte schijfhoren leeft in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit. De sloten binnen het plangebied hebben geen goede watervegetatie en waterkwaliteit. De aanwezigheid van de Platte schijfhoren binnen het plangebied kan worden *uitgesloten*.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied. *In de onderste tabel staan de soortgroepen die aanvullende maatregelen vereisen.*

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebieden 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' en 'Uiterwaarden Lek' hebben habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied en de omvang van de ontwikkeling hoeft niet getoetst te worden of er sprake is van stikstof depositie op de natuurgebieden.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Wezel, Konijn en Rosse woelmuis geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar

	de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
--	--

5.2 Algemene Zorgplicht

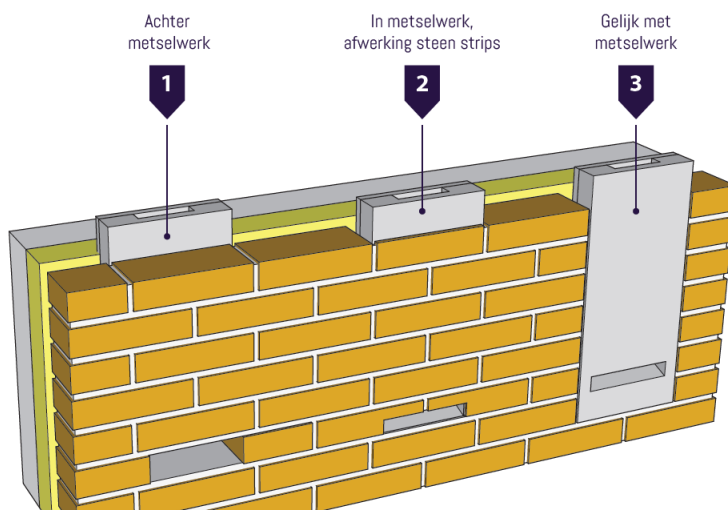
Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Natuur-inclusief bouwen

Het is nodig natuur-inclusief te bouwen met het oog op de biodiversiteit en in dit kader een aantal gewenste voorzieningen te integreren voor Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen:

- Voor de Huismus kan ruimte beschikbaar worden gehouden onder onderste twee rijen dakpannen. Op een aantal plaatsen kunnen in afwijking hiervan vogelvides worden aangebracht op de onderste panlat.
- Voor vleermuizen kunnen kasten worden ingemetseld in de spouw op diverse plaatsen en de zijgevel kan een vleermuiskast worden geplaatst.
- Plaats geen beschoeiingen. Als men deze toch gewenst acht, dan palen en houten delen op en niet boven de waterlijn. De flauwe overgang water - land inplanten met Gele lis, Kattenstaart, Moerasspirea en Dotterbloemen.

Enkele aanbieders van producten zijn Faunaprojecten.nl, Veldshop.nl, Vivarapro.nl

Figuur 23 Mogelijkheden plaatsing van vleermuiskasten in een gevel (bron: faunaprojecten.nl)

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Norren, E. van, J. Dekker en H. Limpens, 2020. *Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria*. Rapport 2019.026. Zoogdierverseniging, Nijmegen
6. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging, *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021
7. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsvisie, Omgevingsbeleid Zuid-Holland*, gewijzigd ontwerp, 22 januari 2019
8. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsverordening Zuid-Holland*, 22 februari 2019
9. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018 tot 1 april 2019
10. Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid, *Stroomschema beoordeling WABO-aanvragen bouw voor nieuwe initiatieven met stikstofdepositie*, versie 5.0, 1 december 2020
11. '© NDFF - quickscanhulp.nl 06 september 2021'

Geraadpleegde internetsites:

12. www.rijksoverheid.nl
13. www.bij12.nl
14. www.rvo.nl
15. www.regelink.net
16. www.ravon.nl
17. www.vleermuis.net
18. www.zuid-holland.nl
19. www.zoogdierverseniging.nl
20. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/
21. www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html
22. www.waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

Watersnip v.o.f.

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

KvK 76653862

+31 (0)182-395460

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

